

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
“บูรณาการสหวิทยา พัฒนาองค์ความรู้สู่อาเซียน”
(Integrating Multidisciplinary Research and Sustainable
Development towards ASEAN Community)

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
“บูรณาการสหวิทยา พัฒนาองค์ความรู้สู่อาเซียน”
Integrating Multidisciplinary Research and Sustainable
Development towards ASEAN Community
ภาคบรรยาย (Oral Presentation)

การศึกษาระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระทงสายจังหวัดตากเพื่อการท่องเที่ยว The Study of The Discourse Order of Loi Kra Thong Sai Tradition of Tak Province for Tourism

ยรรยงวรรกร ทองแถม

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 83000 0827718648

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระทงสายจังหวัดตากเพื่อการท่องเที่ยว เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการศึกษาข้อมูลแบบสามเส้า คือ ศึกษาจากเอกสาร จากตัวบุคคล และจากหน่วยงาน ในวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระทงสายจังหวัดตากให้เป็นการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า ประเพณีลอยกระทงสาย เป็นประเพณีท้องถิ่นที่สืบเนื่องมาจากวิถีชีวิตของชาวจังหวัดตากที่ความชอบรับประเพณีเมืองมะพร้าว ทำให้มีกะลาเหลือจำนวนมากในท้องถิ่น จึงเป็นที่มาของการใช้กะลาลอยแทนกระทงที่ทำจากกล้วยและใบตอง ในกะลาจะต้องมีการพินทุเป็นรูปดินกา บรรจุน้ำตาเทียน และนำมาลอยเป็นสายในแม่น้ำปิง ในรายละเอียดพบว่า มีระเบียบความไม่ต่อเนื่องทางวาทกรรม กล่าวคือ ในอดีต จะเป็นประเพณีลอยกระทงสายที่มีความเป็นท้องถิ่น ยึดถือหลักพิธีกรรมตามธรรมชาติ ใช้วัสดุธรรมชาติ และเป็นการดำเนินพิธีกรรมต่างๆ ในลักษณะพื้นบ้าน และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจทางการเมืองการปกครอง จึงมีการสร้างวาทกรรมขึ้นอีกชุดหนึ่ง ให้ผสมผสานกับความคิดชุดเดิม กล่าวคือ จัดสรรกระบวนการขึ้นใหม่ ต้องมีการแข่งขัน ต้องมีขบวนแห่ ต้องมีการแสดงแสงสีเสียงที่มีความอลังการ มีตำนาน เรื่องราวและพิธีกรรม เพิ่มเติมขึ้น พิธีกรรมบางอย่างถูกตัดออกไปสู่ชายขอบ จนทำให้ประเพณีลอยกระทงสายจังหวัดตาก มีชื่ออย่างเป็นทางการที่ทำการด้วยการจดลิขสิทธิ์เฉพาะ คือ ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป ๑๐๐๐ ดวง ซึ่งด้วยพระราชทาน ซึ่งประเพณีนี้ ได้ถูกสร้างวาทกรรมขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย ประเพณีและวัฒนธรรม มักจะถูกแทนที่โดยระเบียบชุดใหม่ หากมีการเปลี่ยนผู้มีอำนาจในการผลิตระเบียบวาทกรรม สะท้อนให้เห็นว่า ประเพณีและวัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเสมอ แต่หากต้องการสนับสนุน ประเพณีและวัฒนธรรมใดให้เกิดคุณค่าสอดคล้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ในสังคมของแต่ละยุคสมัย ควรมีการผลิตวาทกรรมที่มีความสอดคล้องขึ้นมาแทนวาทกรรมชุดเก่าเพื่อใช้ในสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยว ดังเช่นประเพณีลอยกระทงสายของจังหวัดตาก

คำสำคัญ: กระทงสาย ประเพณี วาทกรรม

Abstract

The Study of the Discourse Order of Loi Krathong Sai Tradition of Tak Province for Tourism is qualitative research with triangulation: document, person and working unit studies. The purpose of this research was to study the discourse order of Loi Krathong Sai tradition of Tak Province for tourism.

The findings revealed that Loi Krathong Sai is the local tradition resulted from the way of life of Tak people who like to eat Miang maprao (processed tea leaves with coconut). This leaves the coconut shells tremendously in the local area so the people use the coconut shells to float instead of krathong (flower tray made of banana leaf). In the coconut shells, the people put the candle made like crow feet, candle fluid and float along the Ping River. In detail, it was found that the discontinuity order occurred; that is, in the past the Loi Krathong Sai was locally held and the krathong was made by using natural materials to operate the local ceremony and when the new influential person is in office, the discourse order is recreated by blending with the old one. In other words, the tradition is rearranged: the procession, the parade competition, spectacular light and sound presentation, legend, story and ceremony were added and some ceremonies were eliminated. Loi Krathong Sai tradition of Tak Province officially named and was specially patented into Loi Krathong Sai Tradition of 1000 flowing krathongs competed for Royal Cup of which tradition was recreated for the consistency of change of the present way of life of the people.

The recommendation is that the tradition and culture will be replaced by the new order (regulation) if the change of the influential person is taken place. The making discourse order reflecting the tradition and culture will be changed according to the era but if the people want to support the value of tradition and culture according to the way of life of each society in each era, the new making of discourse order should be replaced the old one to support tourism such as Loi Krathong Sai of Tak Province.

Keyword: Krathong Sai, Tradition, Discourse

1.บทนำ

งานประเพณีลอยกระทงสายของจังหวัดตาก เป็นงานประเพณีท้องถิ่นที่มีการปฏิบัติสืบต่อกันมายาวนานหลายชั่วอายุคน ซึ่งเริ่มต้นมาตั้งแต่ราวรัชกาลที่ 5 และประเพณีงานลอยกระทงที่นี่จะมีความเป็นเอกลักษณ์ต่างจากงานลอยกระทงทั่วไป เพราะได้มีการนำกะลามะพร้าวมาใช้แทนกระทง ในกะลานั้น จะบรรจุไปด้วยด้ายที่ทำเป็นขนวนการจุดประกายแสงสว่างและเชื้อเพลิงจะใช้น้ำตาเทียน ซึ่งจะต้องผ่านพิธีกรรมทางศาสนาจึงจะสามารถนำมาลอยได้

ซึ่งพื้นเพเดิมของจังหวัดตากนั้น ภูมิประเทศจะอยู่บริเวณริมแม่น้ำปิง ซึ่งเป็นแม่น้ำที่มีร่องน้ำขนาดใหญ่ ต้นแม่น้ำนั้นไหลมาจากเขื่อนภูมิพลวิถีชีวิตจะเป็นชุมชนที่ชอบรับประทานเมี่ยงที่มีส่วนผสมของมะพร้าว ทำให้กะลานั้นเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก จึงได้มีการนำกะลามาเข้าพิธีกรรมทางศาสนาและนำมาเป็นกระถางเพื่อทำการลอยในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติ

หากแต่ การเกิดขึ้นของประเพณีนั้นโดยความเป็นปกติของสังคมและการขับเคลื่อนทางสังคม จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงสังคมสามารถเรียกได้ว่าเป็นความไม่ต่อเนื่อง (Discontinuity) หรืออีกนัยหนึ่ง ความไม่ต่อเนื่องทางโครงสร้างประเพณีนั้นจะเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยที่จะกำหนดว่าสิ่งใดคือคุณค่าที่ควรมีหรือสิ่งใดคือคุณค่าที่ไร้ประโยชน์ จะทำให้สิ่งที่เป็นคุณค่าไร้ประโยชน์จะหลุดปริมาณพลไปอยู่ชายขอบของคุณค่า ประเพณีกระถางสาย ก็เป็นประเพณีหนึ่งที่มีเรื่องราวเล่าขานยาวนานและมีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเกิดคุณค่าที่จะสามารถนำมาใช้ให้เป็นการท่องเที่ยวได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตและทำการศึกษาถึงความไม่ต่อเนื่องของระเบียบและวาทกรรมที่ทำให้เกิดคุณค่าของประเพณีลอยกระถางสาย จังหวัดตาก เพื่อให้ข้อมูลผลลัพธ์การวิจัยสามารถนำไปใช้ในบริบทที่ต้องการสร้างคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2559 ได้สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านจากเศรษฐกิจยุคเก่า สู่เศรษฐกิจยุคใหม่ ที่เรียกว่า การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ควบคู่กับเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้นิยามไว้ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 11 ว่าเป็น แนวการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) มีการสร้างสรรค์ (Creativity) ด้วยทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ประกอบกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม (Culture) กับการสั่งสมความรู้ของสังคม (Wisdom) ด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ (Technology and Innovation) อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนา โครงสร้างวาทกรรมประเพณีต่อไปในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจและสังคมอาเซียน

2.วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการจัดระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระถางสายจังหวัดตากให้เป็นการท่องเที่ยว

3.วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการด้วยวิจัยเชิงคุณภาพ ตามลักษณะของปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) หมายถึงวิธีการรับรู้ความหมายและความสัมพันธ์ของความหมายผ่านเนื้อความ ที่ซ่อนอยู่ตามเจตนาารมณ์ของผู้ส่งสาร (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2554, น. 82) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ หลักการหาความรู้ตามรูปแบบหลังนวยสมัย และใช้ระเบียบการศึกษาบริบททางสังคม (Social Context) ที่เกิดขึ้นด้วยสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participation Observation) สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth-Interview) สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ตลอดจนการ บันทึกภาพและเสียง และยังมีการศึกษาข้อมูลจากทุติยภูมิเพื่อนำมาประกอบข้อมูลที่ศึกษาและเพื่อการวิเคราะห์นำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยมีการใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเจาะจงและต้องลงสนามด้วยตนเองและมีการบันทึกภาพและเสียง ด้วยตัวเองและสำหรับการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยเจาะจงดังนี้

1. กลุ่มชุมชนสายประทีป ปราชญ์ท้องถิ่น
2. ผู้รับผิดชอบที่ทำการศึกษาระเบียงกระหงสายประจำสำนักวัฒนธรรมจังหวัด (คุณมานพ ชื่นภักษ์)
3. ผู้รับผิดชอบดำเนินการประเพณีกระหงสายจังหวัดตาก ประจำหน่วยงานการบริการการศึกษา เทศบาลจังหวัดตาก
4. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเทศกาลกระหงสาย

เหตุผลที่ผู้วิจัยเจาะจงเป็นชุมชนสายประทีป (หัวเดียวด) เพราะชุมชนนี้เป็นชุมชนแรกตามที่มีการบันทึกไว้โดยสำนักวัฒนธรรมจังหวัดว่าเป็นชุมชนแรกที่ปรากฏหลักฐานการริเริ่มการลอยกระหงสายจังหวัดตาก

ผู้วิจัยเจาะจงผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่มนี้ เป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการของประเพณีกระหงสายจังหวัดตาก และสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีกระหงสายได้ตลอดจนมีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกระหงสายจังหวัด ทั้งเอกสาร และบันทึกต่างๆ ให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลได้

ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการตรวจสอบเครื่องมือด้วยการเก็บข้อมูลแบบ 3 เสา (Triangulation) เพื่อหาความเที่ยงของข้อมูล เช่น สัมภาษณ์ประธานชุมชน เพื่อเก็บข้อมูลชุดที่ 1 และให้และสัมภาษณ์บุคคลที่ 2 ต่อไป เพื่อเก็บข้อมูลชุดที่ 2 สัมภาษณ์บุคคลที่ 3 เพื่อเก็บข้อมูลชุดที่ 3 และนำข้อมูลที่ได้นำมาเปรียบเทียบความเหมือนความต่างตลอดจนการนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลทุติยภูมิ ที่เป็นเอกสารและตำราต่างๆ จนสามารถน่าเชื่อถือได้ (Credibility) และมีความวางใจได้ (Dependability) และได้ข้อมูลที่ยืนยันได้ (Confirmable) (ทวีศักดิ์ นพเกษร, 2549, น. 52 – 56)

วิธีการเก็บข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source)

การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากตัวเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับประเพณีลอยกระหงสายและประเพณีลอยกระหงสาย

นอกจากนี้วิธีการสัมภาษณ์นั้นยังใช้วิธีการสร้างโครงสร้างคำถามสำหรับการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ (ทวีศักดิ์ นพเกษร, 2549 น.74-75) โดยยึดถือประเด็นหลักของการสืบค้น ตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ตั้งลักษณะของโครงสร้างคำถามที่ใช้ในการวิจัย หากแต่ผู้วิจัยจะมีการ **ปรับระดับภาษา** ให้เหมาะสมเมื่อลงเก็บข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดหมวดหมู่และเขียนอภิปรายผล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source)

ทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารตำราวิชาการต่างๆ ตั้งแต่หลักการวิธีการหาความรู้ทางปรากฏการณ์วิทยา การหาความรู้หลังนวยุค ประวัติความเป็นมาของกระหงสาย ความเชื่อข้อเท็จจริง และข้อมูลต่างๆ เอกสารงานวิชาการ โดยข้อมูลทั้งหมดใช้เป็นการจดบันทึกและถ่ายเอกสารสำเนาไว้เป็นข้อมูลสำหรับอ้างอิงในการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive) โดยการจับใจความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลและนำบทสรุปการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล และตรวจสอบผลสรุปการวิจัย เพื่อยืนยันความถูกต้องของผลการวิจัย โดยวิธีการตรวจสอบสามเส้า ด้านข้อมูล (Data Triangulation)

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ประเพณีลอยกระทงสายถูกกำหนดระเบียบวาทกรรมขึ้นใหม่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ต่อเนื่องของวาทกรรม เนื่องจากวาทกรรมมีการนิยามขึ้นใหม่และมีความหลากหลายจากผู้มีอำนาจโดยผู้วิจัยใช้แนวคิดหลักจากมิเชล ฟูโก่ โดยจำแนกได้เป็น 2 ชุดที่ไม่ต่อเนื่องกันดังนี้

ชุดที่ 1 ประเพณีลอยกระทงสายในอดีต

ประเพณีลอยกระทงสายในอดีตนั้นเกิดขึ้นจากในชุมชนมีวิถีชีวิตที่ขอรับประทานเมี่ยงที่ทำจากมะพร้าวทำให้เกิดกะลามะพร้าวจำนวนมาก และได้เกิดแนวคิดนำกะลามะพร้าวมาใช้ประโยชน์โดยการนำกล้านั้นมาเข้าพิธีกรรมทางศาสนา กล่าวคือ นำกะลาเหล่านั้นมาทำเป็นกระทง ใส่เทียนจะใช้ด้ายพันบ้าง ใช้ขี้ข้าวโพดบ้าง จากนั้นนำเข้าโบสถ์ของบริเวณวัดในชุมชนเพื่อนำเทียนพรรษาที่ชาวบ้านนำไปถวายวัดมาต้มหลอมรวมให้เป็นน้ำตาเทียนและเทกรอกไปยังกะลา และนำมาปล่อยลอยที่ริมแม่น้ำ โดยในพิธีกรรมจะมีพ่อแก่ของชุมชนดำเนินการพิธีนำสวดขอขมาพระแม่คงคา บริเวณทำน้ำของหมู่บ้าน ซึ่งจะติดริมแม่น้ำปิง หลังจากดำเนินพิธีกรรมแล้ว จะมีการร้องรำทำเพลง กันอย่างสนุกสนาน มีการเกี่ยวพาราสีหนุ่มสาว เพราะในอดีตนั้น โอกาสที่หนุ่มสาวจะได้พบกันจะพบกันได้เฉพาะในช่วงเวลาหนึ่ง จึงเป็นประเพณีที่ดำเนินไปด้วยบรรยากาศชุมชน ไร้ซึ่งกฎเกณฑ์ข้อกำหนดต่างๆ ที่ซับซ้อน วนวาย

ชุดที่ 2 ประเพณีกระทงสายในปัจจุบัน

ประเพณีลอยกระทงสายของจังหวัดตากถูกปรับเปลี่ยนไปตามวันเวลาซึ่งเมื่อผู้มีอำนาจมีสิทธิในการสร้างวาทกรรมขึ้นใหม่ ทำให้วาทกรรมชุดเก่าซึ่งมีคุณค่าบางอย่างหลุดไปยังชายขอบและไร้คุณค่าไปในที่สุด ซึ่งประเพณีลอยกระทงสายของจังหวัดตากนั้น ถูกเปลี่ยนแปลงไปในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2540 จากประเพณีกระทงสาย กลายเป็นประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป ๑๐๐๐ ดวง ซึ่งถวายพระราชทาน ซึ่งผู้จัดประเพณีนั้น ได้กำหนดนโยบายลงไปยังชุมชนให้เกิดเป็นการแข่งขันซึ่งได้มีการจัดลิขสิทธิ์ทางประเพณีให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดตาก ได้มีการจัดตั้งพื้นที่ สถานที่สำหรับจัดเตรียมการละเล่นประเพณีกระทงสายบริเวณริมแม่น้ำปิงใจกลางเมือง จากประเพณีที่มีเพียงการใช้กะลามะพร้าวทำเป็นกระทงและจัดทำแพผ้าป่าน้ำเพื่อทำการขอขมาแม่คงคา และบูชาแม่กาเผือกแล้วกลายเป็นชุมชนที่เข้าแข่งขันในแต่ละครั้งจะต้องดำเนินตาม กฎเกณฑ์และระเบียบตามนโยบายที่ทางผู้จัดได้กำหนดไว้ให้ โดยนิยามวาทกรรมความหมายขึ้นใหม่จากแพผ้าป่าน้ำถูกเรียกว่าเป็นกระทงนำกระทงกะลาถูกตกแต่งให้สวยงามขึ้น มีการกำหนดให้ใช้การพันเทียนเป็นรูปตึกกาเท่านั้นไม่ให้ใช้วัสดุอื่นกระทงกะลา และกระทงปิดท้ายที่จะต้องตกแต่งอย่างสวยงาม ซึ่งมีการสร้างตำนานขึ้นมารองรับวาทกรรมกฎเกณฑ์ชุดนี้ ว่าณ ริมฝั่ง แม่น้ำคงคา มีต้นไทรอยู่ต้นหนึ่งเป็นที่อาศัยของกาเผือกสองตัวตัวเมีย ซึ่งได้ออกไข่มา 5 ฟอง อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่กาเผือกสองตัวตัวเมียออกเที่ยวหาอาหาร

อยู่นั้น ท้องฟ้ามีดครึ้มมีลมพัดแรง ได้พัดเอาไข 5 ฟอง ตกลงในแม่น้ำ แต่ไขนั้นหาจมน้ำไม่ กลับลอยไปติดชายหาดแห่งหนึ่งและไขทั้ง 5 ฟอง ก็แตกออกมาเป็นเด็กทารก 5 คน คือ เณรน้อย ไก่ เต่า วัว และพญานาคที่มาจากดินนั้นเอง ทารกทั้ง 5 คน ก็พากันตั้งจิตอธิษฐานว่า ถ้าตนทั้ง 5 เป็นพี่น้องร่วมท้องเดียวกัน ก็ขอให้มีโอกาสพบพ่อแม่ด้วยเถิด ส่วนกาเผือกสองตัวผู้เมีย เมื่อตายลงไปเกิดเป็นเทวดาอยู่บนสวรรค์ จึงมาเข้าฝันทารกทั้ง 5 คน ว่า “หากเจ้าทั้ง 5 คน อยากเห็นหน้าและระลึกถึงพ่อแม่ ก็จงฟื้นด้ายเป็น รูปดินกาแล้วลอยแม่น้ำคงคาไป” ต่อมาทารกทั้ง 5 คน ก็ได้สำเร็จจอร์หันต์เป็น พระพุทธเจ้า 5 พระองค์ด้วยเหตุนี้การลอยกระทงสายทุกครั้ง จึงมีการฟื้นด้าย เป็นรูปดินกา เพื่อบูชาแม่กาเผือกของพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ ซึ่งเป็นงานประเพณีการลอยกระทงสายไหลประทีป ๑๐๐๐ ดวง ซึ่งถวายเป็นพระราชทาน สืบมาจนทุกวันนี้ ด้วยเหตุนี้ความเชื่อนี้จึงยังอยู่ในสังคมจังหวัดตากในการฟื้นด้ายให้เป็นเทียนเป็นรูปดินกา

กฎเกณฑ์ที่เกิดขึ้นในระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป ๑๐๐๐ ดวง ซึ่งถวายเป็นพระราชทานมีรายละเอียดดังส่วนประกอบที่ต้องมีดังนี้

กระทงน้ำ จะต้องมีขนาดและรูปทรงที่พอเหมาะและเหมาะสม นั่นคือมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.50 เมตร ถึง 3.00 เมตร มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ที่มีความสอดคล้องกับประเพณีกระทงสายไม่ทำลายธรรมชาติ เช่นใบตองสด ดอกไม้ นำมาเย็บในลักษณะบายศรี แล้วจึงมีการประกอบเป็นรูปกระทง มีเครื่องกระยาบวช หมากพลู เมี่ยง ขนม สตางค์ รูป เทียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องขอขมาพระแม่คงคาและเป็นแพผ้าป่า ตลอดจนการประดับด้วยประทีปหรือเทียนรอบกระทงน้ำเพื่อให้เกิดแสงสว่างเมื่อนำไปลอยในแม่น้ำปิง และจะต้องมีความละเอียดประณีตสวยงาม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำของเดิมหรือลอกเลียนแบบใครมา จะต้องมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย มีความสอดคล้องกับประเพณีกระทงสายจังหวัดตาก

กระทงปิดท้าย ลักษณะของกระทงปิดท้ายจะต้องมีขนาดและรูปทรงที่พอเหมาะเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เมตรและเหมาะสมที่จะนำไปลอยในแม่น้ำปิงได้โดยไม่ล้มคว่ำหรือจมน้ำแม่น้ำโดยใช้เกณฑ์คล้ายคลึงกับกระทงน้ำเพียงแต่ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องสักการะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาประกอบไม่ทำลายธรรมชาติมีการใช้สิ่งของจากธรรมชาติเช่นใบตอง ดอกไม้ มีความละเอียดประณีตสวยงาม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยมีความสอดคล้องกับประเพณีกระทงสายจังหวัดตาก ซึ่งจะเหมือนกับกระทงน้ำ แต่กระทงปิดท้ายจะเป็นสัญญาณที่บ่งบอกว่าสิ้นสุดการปล่อยขบวนกระทงแล้ว

กระทงกะลา โดยที่ชาวบ้านในชุมชนจะได้รับมอบหมายให้ดำเนินการผลิตกระทงกะลาจำนวน 1,000 ใบ และส่งให้กรรมการตรวจให้คะแนน 85 ใบ โดยกระทงเหล่านี้จะต้องมีการเกลากะลาให้เรียบร้อยสวยงามไม่มีรูตรงกะลา มีการฟื้นด้ายให้เป็นเทียนเป็นรูปดินกา และนำไปไว้กลางกระทง จากนั้นมีการนำเทียนมาหล่อและเทเทียนลงในกระทงกะลาเหล่านั้น ในส่วนนี้มีความแตกต่างจากอดีตที่เป็นตำนานที่ถูกบันทึกไว้โดยสำนักวัฒนธรรมจังหวัดเพราะในอดีตนั้นกระทงกะลาถูกประดิษฐ์ขึ้นเพราะมีการรับประทานเมี่ยงกันในชุมชนเป็นประจำและกะลานั้นเหลือไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ จึงได้มีการนำมาประดิษฐ์เป็นกระทงกะลาเพื่อนำไปลอยตามประเพณีหมายความว่ากระทงกะลาไม่จำเป็นต้องมีจำนวนหนึ่งพันใบแต่จะมีตามจำนวนเท่าที่ทำได้และใช้จริง

แต่ปัจจุบันจะต้องมีการสั่งซื้อให้เพียงพอกับจำนวนที่ต้องใช้จริง เพื่อให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่จะส่ง
เข้าประกวดในวันเทศกาลตามประเพณี

การลอยกระทงสาย จะต้องมียักษ์ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดตั้งไว้ นั่นคือ มีเวลาใน
การลอยโดยกำหนดให้คือ จะต้องปล่อยกระทงกะลาทั้งหมด 1,000 ใบ ภายในเวลา 30 นาที
และจะต้องมีสมาชิกในชุมชนลงไปปล่อยกระทงกะลาได้ไม่เกิน 20 คน กระทงควรมีไฟส่องสว่าง
อย่างสม่ำเสมอภายในระยะ 200 เมตร เพื่อเป็นการรักษาคะแนน วิธีการลอยจะต้องทำการปล่อย
กระทงนำลงไปก่อน จากนั้นจึงจะปล่อยกระทงกะลาตามลงเพื่อ และปิดท้ายด้วยการปล่อยกระทง
ปิดท้าย

การเชียร์ เป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงการแสดงอันเป็นเอกลักษณ์ของประเพณีกระทงสาย
จังหวัดตาก โดยที่แต่ละชุมชนที่ได้ทำการเข้าแข่งขันนั้นจะต้องมีการแสดงโดยใช้เวลาที่กำหนดไว้คือ
30 นาที คือเริ่มแสดงพร้อมกับการปล่อยกระทงนำ ซึ่งจะต้องมีผู้แสดงจำนวนไม่น้อยกว่า 80 คน
มีการแต่งกายที่บ่งบอกและแสดงออกถึงวัฒนธรรมและประเพณีไทยและเพลงที่นำมาร้องจะต้องเป็น
เพลงที่มีความสอดคล้องกับประเพณีไทย เครื่องดนตรีที่ใช้จะต้องเป็นเครื่องดนตรีไทยเป็นหลัก และ
จะต้องมีการใช้กะลาเป็นส่วนประกอบของการแสดงด้วย

นอกจากนี้ยังมีกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นใหม่คือ การจัดสรรขบวนแห่กระทง ที่จะต้องเป็นไปตาม
กฎเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องมีส่วนประกอบของกะลา ในการแสดง รวมไปถึงการแสดงบนเวทีที่
เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อแสดงสำหรับเชียร์เวลาทำการปล่อยกระทง สิ่งเหล่านี้ที่ถูกเพิ่มเติมขึ้นมาสะท้อนให้
เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของประเพณีกระทงสายจังหวัดตาก ความไม่ต่อเนื่องทางวาทกรรมซึ่งมี
ความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น มาการประยุกต์สิ่งต่างๆให้เข้าร่วมกับความทันสมัยใหม่มากขึ้น จน
กระทง ประเพณีได้รับรางวัลการท่องเที่ยวระดับประเทศ และได้ถูกจัดให้ไปลอยแสดงในที่ต่างๆ

ขบวนแห่ จะเป็นการเปิดตัวในวันแรกของประเพณีกระทงสาย เพราะจะต้องมีการจัดตั้ง
ขบวนของแต่ละชุมชนและทำการเดินเป็นระยะประมาณ 3-4 กิโลเมตร จึงจะถึงริมแม่น้ำน่านบริเวณที่
เป็นเวทีกลางน้ำสำหรับการเปิดประเพณีกระทงสายจังหวัดตาก เพราะฉะนั้น วันที่มีขบวน หรือวัน
แรกของประเพณีกระทงสายจังหวัดตากนั้น จะเป็นวันที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมาก เพราะเป็น
วันที่ชุมชนในเขตเทศบาลที่เข้าแข่งขันนั้นจะต้องมาจัดขบวนเพื่อทำการเดินจากบริเวณศาลพระเจ้า
ตากสินไปยังบริเวณเวทีริมน้ำปิง โดยที่ขบวนแห่ของแต่ละชุมชนนั้นจะต้องมีการนำ กระทงนำ
กระทงกะลา และกระทงปิดท้ายเข้าร่วมขบวนแห่ในทุกชุมชนเพื่อทำการประกวด ภายในขบวน
จะต้องมีจำนวนคนในขบวนแห่ไม่น้อยกว่า 100 คน โดยจะต้องแต่งกายในลักษณะส่งเสริมและ
อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยจะไม่นับจำนวนคนที่เป็นการแสดงดุริยางค์ในขบวน รถที่ใช้จะสามารถ
ใช้ได้โดยไม่เกิน 5 คัน พร้อมทั้งรถทุกคันนั้นจะต้องมีการตกแต่งให้สวยงามตลอดจนมีการจัดที่นั่งไว้
สำหรับอิดากระทงสายมานั่งในขบวนด้วย ซึ่งเกณฑ์ที่จะใช้นอกจากนั้นจะต้องมีการ ดูรูปแบบ
ความสม่ำเสมอ ของริ้วขบวน จะต้องดูการแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ อุปกรณ์เสื้อผ้าเครื่อง
แต่งกายนั้นจะต้องมีความประณีต ประติดประคอง สวยงาม สีสันและการแสดงออกของคนร่วม
ขบวนจะต้องมีความตั้งใจ มีรอยยิ้มในงานอย่างสม่ำเสมอ ระยะเว้นห่างของขบวนจะต้องมีความ
พอดีเหมาะสม ไม่ใกล้เกินไป ไม่ห่างเกินไป

กฎระเบียบข้อบังคับดังกล่าวเป็นวาทกรรมที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ในช่วงปี 2540 ลงไปยังชุมชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องทางวาทกรรม คุณค่าบางอย่างหลุดไปอยู่ ขายขอบและสูญหายไปและคุณค่าบางอย่างกลับถูกนำมาแทนที่ สอดคล้องกับงานของ มิเชล ฟูโก (Michel Foucault : 1926 – 1984) เป็นนักปรัชญาผู้จัดตั้งคณะปรัชญาและตั้งกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับ เทคนิค อำนาจ ศิลปะการปกครอง ความบ้า ความรู้และวาทกรรม ระเบียบ ประวัติศาสตร์ และความ ไม่ต่อเนื่อง ตลอดจนเรื่องเพศ โดยใช้วิธีการการศึกษาแบบวงศาวิทยา เพื่อตีแผ่ให้เห็นว่ามีการจัด วางแผนหรือใช้เทคนิคอะไรบ้างเพื่อให้คนบางคนหรือบางกลุ่มมีอำนาจในการกำหนดความหมายและ นิยามระเบียบ ประวัติศาสตร์ขึ้นใหม่โดยการใช้วาทกรรมจนเกิดความไม่ต่อเนื่อง ดังจะสรุปให้ ดังต่อไปนี้

สุภาภรณ์ จันทวานิช (2552 น. 273-286). ยุคสมัยแต่ละยุคสมัย มีโครงสร้างระดับลึกเพื่อ กำหนดขอบเขตปริณิณของวัฒนธรรมโดยการสร้างวาทกรรมและการผลิตคำพูดทั้งหลายในสังคม วาทกรรม คือระบบและการการผลิเอกลักษณ์และความหมายให้แก่สิ่งต่างๆ เช่นความรู้ ความเป็น จริง ตัวตน ประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลงและการขับไล่สิ่ง ต่างๆที่ไม่มีคุณค่าให้ตกไปอยู่ชายขอบ อันจะทำให้คุณค่าบางอย่างหายไปและคุณค่าบางอย่างเกิดขึ้น

วาทกรรมเหล่านี้ คือการผลิตความหมายเกี่ยวกับความจริงในเรื่องต่างๆ เป็นการผลิตชุดของ ความรู้ กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติทางสังคม นอกจากนั้นยังรวมถึงการมีสถาบันทางสังคมและการ ปฏิบัติการทางสังคมที่ต่อเนื่องจากความรู้เหล่านั้นด้วย วาทกรรมทำให้คนนิยามตนเองตามความรู้ที่ถูกผลิต ขึ้น ซึ่งภาคปฏิบัติของวาทกรรมเหล่านี้ คือสิ่งที่มนุษย์ใช้กันในโครงสร้างสังคม หรือเรียกว่าเป็น โครงสร้างระดับคำพูด ไม่ใช่ระดับภาษา โดยมีระเบียบเป็นตัวนำโครงสร้างเหล่านี้

ระเบียบ (Order) คือการจัดระบบในความคิด คือการจัดระบบความคิดในมนุษย์เพื่อให้สอดคล้อง กับผลประโยชน์เชิงวัตถุและการปฏิบัติ โดยสังคมนั้นๆจะสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นคำอธิบาย และ ประวัติศาสตร์นั้นจะถูกสร้างขึ้นใหม่โดยผู้มีอำนาจเสมอ อันจะนำมาสู่ความไม่ต่อเนื่องทางวาทกรรม ดังตัวอย่างที่ ฟูโกได้ยกตัวอย่างเอาไว้ว่า ความบ้าในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกันอย่างมาก เนื่องจากความไม่ ต่อเนื่องของตัวเองที่ก่อรูปขึ้นใหม่ในแต่ละยุคสมัย เมื่อหมดวาระสมัยของ ความหมาย วาทกรรมชุดหนึ่งก็จะหายไปและจะถูกแทนด้วยวาทกรรมอีกชุดหนึ่งเสมอ

การสร้างวาทกรรมขึ้นใหม่นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของฟูโก ที่ระบุว่า การสร้างอัตบุคคลนั้น คือการปั่นความคิดให้เป็นวัตถุ (Objectification) โดยการสร้างความหมายหรือปั่นเรื่องขึ้นให้เป็น สัญลักษณ์ เสมือนเป็นหนึ่งในที่คนเราต้องยอมรับความเป็นความจริง ทั้งที่เป็นเพียงมายาคติ กล่าวคือผู้ มีอำนาจนั้นดำเนินการสร้างวาทกรรมด้วยการ การปฏิบัติการแบ่งแยก (Dividing Practice) โดยการ สร้างเขตพรมแดนปริณิณผลขึ้นถึงประเด็นหรือหัวข้อเรื่องที่จะแบ่งแยกความเป็นอดีตและปัจจุบันออก จากกัน และดำเนินการปั่นความคิดให้เป็นวัตถุสอดคล้องกับการดำเนินงานของพิธีกรรม ซึ่งเป็นการ ตอกย้ำอำนาจอย่างชอบธรรม พิธีกรรมจึงไม่ใช่ทำไปเพื่อจรรโลงจิตใจหรือสืบทอดประเพณี แต่เป็น การตอกย้ำความจริงให้กับวาทกรรมที่ผู้มีอำนาจสร้างขึ้น (อานันท์ กาญจนพันธ์, 2555 น. 83-99)

นอกจากนี้ฟูโก ระบุว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้วิเคราะห์ระบบภาษาหรือกฎเกณฑ์ทางการสร้างภาษา แต่วิเคราะห์ถึงเหตุการณ์อันเป็นที่มาของถ้อยแถลงว่ามีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ก่อนหน้านี้ หรือไม่มีส่วนใดที่เกิดขึ้นใหม่ มีส่วนใดที่ไม่ต่อเนื่อง (Graham Burchell, P.59)

สรุปได้ว่าระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระทงสายนั้นมีความไม่ต่อเนื่องเพราะเมื่อผู้มีอำนาจได้ขึ้นมาสร้างโครงสร้างชุดใหม่แทนที่ชุดเก่า ระเบียบประเพณีบางอย่างจะหลุดปริมณฑลไปทันที ตัวอย่างเช่น การแกะซั้งข้าวโพดมาประกอบกระทงกลา ซึ่งเป็นวัตรธรรมชาติดั้งเดิมใช้ ศิลปะการทำแพผ้าป่า น้ำ พิธีกรรมและบทสวดขอขมา ซึ่งปัจจุบันได้สูญหายไปแล้วตามภูมิปัญญาของปราชญ์ชุมชน ศิลปะการหล่อเทียนลงกลาก็สูญหายไป และถูกแทนที่ด้วยการปั้นไส้เทียนเป็นรูปตีนก

ที่เป็นเช่นนั้นเป็นเพราะว่า คุณค่าจะถูกเปลี่ยนตามยุคสมัยและเทคโนโลยี ทำให้ระบบโครงสร้างทางวาทกรรมนั้นเปลี่ยนไป สะท้อนให้เห็นได้ว่าหากประเพณีใดต้องการเพิ่มคุณค่าให้เหมาะสมกับสังคมนั้นๆ ผู้มีอำนาจในการก่อร่างสร้างวาทกรรม ควรศึกษาจากวิถีชีวิตชุมชน และสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่วิถีชีวิต จึงจะทำให้ประเพณีนั้นๆเกิดคุณค่าให้เป็นการท่องเที่ยวได้ ตัวอย่างเช่น สังคมปัจจุบันมีการตื่นตัวทางชีวิตจิตในการบริโภคอาหารทำให้เกิดคุณค่าอาหารปลอดภัยพิชามากยิ่งขึ้น หากมีการสร้างระเบียบวาทกรรมในสังคม ให้ประชาชนหันมาบริโภคเฉพาะอาหารปลอดภัยพิช ไร้สารเร่ง คุณค่าต่างๆในสังคมจะเปลี่ยนไป มูลค่าทางวัตถุจะสูงขึ้น เพราะมีการใช้การปั่นความคิดเป็นวัตถุให้ผู้คนได้บริโภค

5.กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้ขอขอบคุณกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัย ตลอดจนผู้สนับสนุนข้อมูลทางเอกสารและตำราทางประวัติศาสตร์ของประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป ๑๐๐๐ ดวง และผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าจนสามารถสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์

6.ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์กับประเพณีท้องถิ่นด้วยวิธีการศึกษาความต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่องของวาทกรรมเพื่อค้นหาชุดข้อมูลที่เคยมีคุณค่าแต่อาจสูญหายไป เพื่อนำกลับมาปรับฟื้นและทำการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้เกิดการดำรงอยู่สืบไป

7.การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยนี้ทำให้สกัดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเพื่อบ่งชี้ให้เห็นว่า โครงสร้างวัฒนธรรมและประเพณีมีการเปลี่ยนแปลงและไม่ต่อเนื่องโดยผู้มีอำนาจทางวาทกรรมในการสร้างสรรค์ระเบียบโครงสร้างขึ้นใหม่ตามสภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

การนำไปใช้ประโยชน์สามารถนำแนวคิดเพื่อไปวิเคราะห์โครงสร้างของประเพณีและวัฒนธรรมเพื่อค้นหาสิ่งที่เคยมีแต่หลุดปริมณฑลสูญหายไป เพื่อทำให้สามารถดึงสิ่งที่มีค่าเหล่านั้นกลับมาปรับฟื้นเพื่อสร้างความคงอยู่ของเอกลักษณ์ประเพณีต่างๆได้ ไม่เช่นนั้น หากไม่มีการวิพากษ์ประเพณีและวัฒนธรรมจะทำให้ สิ่งที่เคยมีคุณค่าในอดีตค่อยๆสูญหายไปตามกาลเวลา

ตัวอย่างเช่นงานวิจัยการศึกษาระเบียบวาทกรรมของประเพณีลอยกระทงสายจังหวัดตากเพื่อการท่องเที่ยว ที่ค้นพบว่า บางคุณค่าที่เคยมีถูกตัดกระเด็นไปอยู่ชายขอบหลุดปริมณฑลสูญหายไป

อย่างเช่น การทำผ้าป่าน้ำแบบดั้งเดิม การใช้ชิงช้าโศกแทนการใช้ด้ายพันเทียน พิธีกรรมขอขมา
พระแม่คงคาของผู้เฒ่าผู้แก่ พิธีการหลอมเทียนพระซาลงกระทงกะลา ทุกอย่างข้างต้นกลายเป็นใช้
งบประมาณจัดสรรตามความสะดวกของยุคสมัย

ในประเด็นนี้และวัฒนธรรมอื่นๆเช่นกัน หากมีการศึกษาในลักษณะวงศาคณาญาติเพื่อเสาะหา
ความไม่ต่อเนื่องของระเบียบวาทกรรมจะทำให้ค้นพบคุณค่าบางอย่างที่เคยสูญหายไป และสามารถ
นำกลับมาสร้างคุณค่าขึ้นใหม่จนสามารถผลักดันให้เกิดเป็นคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวได้และค้นพบว่า
ระเบียบวาทกรรมใดถูกทิ้งร้างสรรค์ขึ้นใหม่ได้

สรุปในมิติทางสังคมและวัฒนธรรม จะทำให้เกิดค้นพบสิ่งที่เคยมีคุณค่าและสูญหายไปอันจะ
ทำให้เกิดการรื้อฟื้นกลับขึ้นมาได้ใหม่ ในมิติทางเศรษฐกิจ จะทำให้สิ่งที่ค้นพบสามารถนำกลับมา
พัฒนาให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวในชุมชนได้

8.เอกสารอ้างอิง

- สุรพงษ์ โสธนเสถียร. (2554). การแสวงหาความรู้อย่างแบบหลังนวยสมัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทวีศักดิ์ นพเกษร. (2549). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเล่ม 2. ชมรมพยาบาลแห่งประเทศไทย.
นครราชสีมา: โชคเจริญมาร์เก็ตติ้ง.
- สุภางค์ จันทวนิช. (2552). ทฤษฎีสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มานพ ชื่นภักดี. (2549). ตำนานกระทงสายจังหวัดตาก. ตาก : รายงานวิชาการสำนักวัฒนธรรม
จังหวัดตาก.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2555). มิเชลฟูโกต์ คิดอย่างวิพากษ์ จากวาทกรรมของอัตบุคคล ถึงจุด
เปลี่ยนของอัตตา. พิมพ์ครั้งที่ 2 เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Graham Burchell. (1991). The Foucault Effect : Studies In Governmentality with
two lectures and interview with Michel Foucault. Chicago : University of
Chicago Press

1. ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล (ภาษาไทย) นายยรรยงวรกร ทองแยม
ชื่อ - สกุล (ภาษาอังกฤษ) MR YANYONGVORAKORN THONGYAEM
หมายเลขประจำตัวประชาชน 1 6599 00188 31 7
ตำแหน่งปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ : อาจารย์
หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
สงคราม จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงคราม
ตำบลพลาชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพังงา 65000
E-mail : bookclip@hotmail.com โทร.082-7718648

2. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จากสถาบัน	ปีที่จบการศึกษา
นศ.ม. สาขาการจัดการการสื่อสาร	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2555
ศศ.บ (นิเทศศาสตร์) (เกียรตินิยมอันดับ 2)	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงคราม	2551

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

เทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication technology)
คอมพิวเตอร์กราฟฟิก (Computer Graphic) ออกแบบดีไซน์ (Create and Design)
การถ่ายภาพ (Photography) การถ่ายภาพเคลื่อนไหว (Cinematography) สัญวิทยา
(Semiotic) และปรัชญา (Philosophy)

3. ประวัติการทำงาน

ปี (ระยะเวลา)	ประวัติการทำงาน
2551-2552	นักพัฒนาสังคม สถานสงเคราะห์วังทอง หน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
2553	ช่างภาพ นักออกแบบ วิทยากร ในสังกัด งานดีสตูดิโอ
2554-2556	อาจารย์พิเศษ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงคราม
2556 – ปัจจุบัน	พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ : อาจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงคราม

4. ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ปี (ระยะเวลา)	ตำแหน่ง	เรื่อง (แหล่งทุน)
2550	หัวหน้าโครงการ	งานวิจัยแนวโน้มพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นระหว่างปี 2550 – 2555 (ทุนวิจัยนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต)
2553	ผู้ร่วมโครงการ	การพัฒนาการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาการทำเกษตรอินทรีย์ ตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร (วช.)
2554	หัวหน้าโครงการ	การวิเคราะห์กระบวนการสร้างสัญญาเพื่อการบริโภคของประเพณีกระทงสายจังหวัดตาก (ได้รับการตีพิมพ์ระดับชาติและได้รางวัลนักวิจัยดีเด่น)
2556	ผู้ร่วมโครงการ	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมสุขภาพและป้องกันปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ (งบประมาณแผ่นดิน)
2557	ผู้ร่วมโครงการ	การสื่อสารเพื่อฟื้นฟูอนุรักษ์อัตลักษณ์จากภูมิปัญญาผ้าทอลาวครั้งบ้านสระยายชี ณ ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับ กระบวนทัศน์ประชาคมและเศรษฐกิจอาเซียน (งบประมาณแผ่นดิน)
2557	หัวหน้าโครงการ	การศึกษากระบวนการทางสังคมที่เกิดการสื่อสารและสถาปนาอัตลักษณ์ผ้าทอของลาวครั้ง ชุมชนสระยายชี ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร (งบประมาณแผ่นดิน) กำลังดำเนินการ